

Van: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Aan: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Datum: 04/12/2011 11:00 AM
Onderwerp: Te veel fijn stof

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

Nr. 245 - Te veel fijn stof

Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- [EU stuurt België naar Europees hof voor het teveel aan fijn stof](#)

Actueel

- [Beter klimaat kan zonder kernenergie](#)
- [Energieministers trekken kaart van 100% hernieuwbare energie](#)
- [Nieuwe bouwmeester maakt zijn ambities bekend](#)
- [Belgische milieuministers beseffen dat dieselpromotie niet langer kan](#)
- [Alles begint met resource efficiëntie](#)
- [Beleidsymposium over bosuitbreiding in Vlaanderen](#)

Ook dat nog

- [Goed nieuws van de detergenterfederatie](#)

~ Voorop ~

EU stuurt België naar Europees hof voor het teveel aan fijn stof

Op april besliste de Europese Commissie om België door te sturen naar het Europees Hof omdat de fijn stof normen in acht gebieden overschreden werden. Een eerdere aanvraag van België om uitstel te verkrijgen om de normen te halen, werd door de Europese Commissie afgewezen. De Commissie meent dat er in ons land onvoldoende maatregelen worden genomen om de fijn stof uitstoot onder controle te houden.

Dit is een voorspelbare reactie van Europa. België heeft het fijnstofbeleid jaren verwaarloosd. De actieplannen voor fijn stof zijn een lege doos met weinig concrete maatregelen. De acties die de regering wel onderneemt, zoals snelheidsvermindering op smogdagen, hebben enkel een tijdelijk en zeer plaatselijk verlichtend effect. Ze verbeteren de algemene luchtkwaliteit niet. Bovendien werkt het beleid meer fijn stof in de hand door dieselwagens te promoten en door een ondoordacht ruimtelijk beleid.

Om een veroordeling en hoge boetes te vermijden, zal een tandje bij gestoken moeten worden om in de toekomst wel aan de normen te voldoen. De federale overheid moet de accijnzen op diesel en benzine gelijk stellen. Nu behoren de accijnzen op diesel in België tot de laagste van Europa. Die verdieselijking van ons

wagenpark werkt de uistoot van fijn stof in de hand, aangezien een dieselwagen veel meer fijn stof produceert dan een bezinewagen.

Op Vlaams niveau moet werk gemaakt worden van een vergroening van de verkeersbelasting, zoals aangekondigd in het regeerakkoord. Daarnaast vroeg de Europese Commissie vroeger al om low emission zones in te voeren in steden. Die lage emissiezones komen maar niet van de grond. Dat was voor de Commissie indertijd de aanleiding om de uitstelaanvraag van Vlaanderen te weigeren.

Tot slot moet een meer doordacht ruimtelijk beleid gevoerd worden om de absolute groei van het autoverkeer in de hand te houden. Het omgekeerde gebeurt echter. Zo liggen er drie plannen voor shoppingcentra op tafel langs de Brusselse ring. Die liggen op een steenworp van elkaar en zijn enkel bereikbaar met de wagen. Als deze plannen doorgaan, zullen de files op de ring alleen maar langer worden, de luchtvervuiling zal mee stijgen. Zolang dit beleid niet wordt omgegooid, blijft het dweilen met de kraan open.

Het persbericht over de Europese beslissing

~ Actueel ~

Beter klimaat kan zonder kernenergie

Nu het kernenergiedebat weer volop is opgelaaid, besteedt Bond Beter Leefmilieu wekelijks aandacht aan kernenergie in al haar facetten. Deze week staan we stil bij de rol van kernenergie in de strijd tegen de klimaatverandering.

Kernenergie als oplossing voor de klimaatverandering?

Voorstanders van kernenergie maken handig gebruik van de actuele discussies over klimaatverandering om kernenergie voor te stellen als een oplossing voor het klimaatprobleem. Zij stellen dat we onze klimaatdoelstellingen nooit zullen halen als we vast houden aan de kernuitstap. Niets is echter minder waar.

Beperkt aandeel in CO2-uitstoot

Kernenergie voorstellen als een centraal element in de strijd tegen de klimaatverandering doet afbreuk aan de realiteit. Het inzetten van kernenergie voor elektriciteitsproductie heeft alleen impact op het terugdringen van de CO2 uitstoot in de sector van de elektriciteitsopwekking. Deze sector was in België in 2007 goed voor ca 20% van de totale CO2 uitstoot. Dé grote uitdaging bestaat uit het terugdringen van de broeikasgasuitstoot in de transportsector, de industrie, de landbouw en de gebouwen, die samen goed zijn voor ca. 80% van de totale broeikasgasuitstoot. En daarop heeft kernenergie geen enkele impact.

Energiebesparing

Het sleutelement in de strijd tegen de klimaatverandering is energiebesparing. En daar wringt in ons land het schoentje. België is één van de grootste energieslokkers van Europa. Ons land heeft dan ook dringend nood aan een gecoördineerd en onderbouwd energie- en klimaatbeleid. Het gerenommeerde Fraunhofer Instituut becijferde al in 2003 dat België zijn klimaatdoelstellingen kan behalen en overstijgen mét een uitvoering van de kernuitstap, enkel en alleen door de energiebesparingsmaatregelen van de buurlanden ook in ons land uit te voeren.... Ook een studie die vorige week werd voorgesteld door Apere, Les Amis de la

terre, Grappe et Nature et Progrès Belgique toont aan dat we de oudste kerncentrales perfect kunnen sluiten in 2015 en onze klimaatdoelstellingen kunnen halen door volop de kaart te trekken van hernieuwbare energie en energiebesparing. Dit was ook al de conclusie van een studie van Greenpeace uit 2006.

Sara Van Dyck

[lees verder](#)

~ Actueel ~

Energieministers trekken kaart van 100% hernieuwbare energie

De voorbije weken werd pijnlijk duidelijk dat ons land uitblinkt in het gebrek aan een (gecoördineerd) energiebeleid. Van een visie over de verdere uitbouw van ons energiesysteem ontbreekt elk spoor. Zo kibbelen de ministers openlijk over de rol van kernenergie en schieten ze met scherp als het gaat over de ondersteuning van groene energie. Daarnaast kennen we een zeer versnipperd energiebesparingsbeleid en blijft ons land op dat vlak de slechtste leerling van de klas. Het lijkt alsof onze vier energieministers zich eindelijk gerealiseerd hebben dat het zo niet verder kan. Vorige week bespraken de ministers om elkaar op regelmatige basis te ontmoeten om werk te maken van een gezamenlijk energiebeleid.

Een van de initiatieven van de vier ministers is de organisatie van een Staten-Generaal voor energie. Deze moet alle stakeholders samenbrengen en de hindernissen voor investeringen in de energieproductie in kaart brengen om zo voor een versnelling van die investeringen te zorgen. Dit moet ervoor zorgen dat de bevoorradingszekerheid in ons land gegarandeerd blijft. Bond Beter Leefmilieu steunt dit initiatief en zal hierin graag een bijdrage leveren. Hopelijk wordt deze Staten-Generaal meer dan een praatbarak en kan dit gezamenlijk initiatief over de verschillende beleidsniveaus heen ervoor zorgen dat we eindelijk deftig werk maken van een energiebeleid met visie op de lange termijn.

Zeer interessant is ook dat de ministers op basis van een backcasting-methodologie een scenario willen laten opstellen om tegen 2050 tot een energiemix van 100 procent hernieuwbare energie te komen. De milieubeweging hamert al een tijdje op het belang van een langetermijnvisie voor het energiebeleid. Die visie moet een duidelijk kader scheppen en ons helpen nu al de juiste keuzes te maken met het oog op een 100% hernieuwbare energievoorziening. Laat ons hopen dat deze oefening er voor zorgt dat we huidige ad hoc beleid, dat nog steeds in dienst staat van een grote energiemonopolist, definitief overboord gooien.

Sara Van Dyck

~ Actueel ~

Nieuwe bouwmeester maakt zijn ambities bekend

Peter Swinnen volgde vorig jaar bOb Van Reeth en Marcel Smets op als Vlaamse Bouwmeester. Met 'Zeven memo's voor een verlichte bouwcultuur' maakte Swinnen deze week de ambities bekend voor zijn mandaat, dat loopt tot 2015. De nieuwe bouwmeester kiest duidelijk voor schaalvergroting. Naast ondersteunen van overheden om een kwalitatief bouwheer van publieke gebouwen te zijn, wil Swinnen ook werken aan een betere ruimtelijke ordening. Geen overbodige luxe in het rommelige Vlaanderen!

Belangrijke aandachtspunten voor de bouwmeester hierbij zijn de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en Vlaanderen in Actie. Aan ViA, dat inzet op innovatie, internationalisering, infrastructuur en levenskwaliteit, wil de bouwmeester een ruimtelijk luik breien, *ViA Ruimte*. Daartoe wil hij inzetten op vijf strategische, grensoverschrijdende regio's, met name de kuststreek, de Delta Antwerpen – Rotterdam, de Euregio Maas-Rijn, de rand rond Brussel en de Eurometropool Rijsel – Kortrijk. Naar het voorbeeld van de Duitse IBA's (Internationale Bauausstellung) kunnen voor deze regio's ontwikkelingsprogramma's worden opgezet, met aandacht voor economische, ecologische en sociale veranderingen, zowel op grote als op kleine schaal en in nauwe betrokkenheid met de bevolking. In Duitsland gebeurde dit succesvol bij de omvorming van het 'grijze' Ruhrgebied naar het 'groene' Emscher Park. Via deze IBA werkten zeventien gemeenten samen om het oude industriële complex om te bouwen tot een bruisend centrum van kennis, natuur en cultuur.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Belgische milieuministers beseffen dat dieselpromotie niet langer kan

Begin vorige week stelden de vier Belgische Ministers van Leefmilieu dat we moet stoppen met diesel en dieselwagens te bevoordelen. De milieubeweging, maar ook transport en milieupartijen en mobiliteitsverenigingen (b.v. VAB) vragen dit al jaren.

De situatie is dan ook dramatisch. België zit mijlenver verwijderd van de Europese doelstelling voor de emissies van stikstofoxiden. Het slaagt er ook niet in de Europese luchtkwaliteitsnormen te halen. De EU stuurde België trouwens deze week door naar het Europees Hof van justitie omdat het er niet in slaagt doortastende maatregelen te nemen om de fijn stof vervuiling aan te pakken.

De vier Belgische ministers stellen onder andere het volgende voor:

- Gelijkschakeling van accijnzen op diesel en benzine.
- Afschaffing van de subsidies voor auto's met lage CO2 emissies (die hoofdzakelijk dieselwagens zijn).
 - Het systeem van bedrijfswagens aanpassen.
 - Versnelde invoering van EURO6 dieselwagens.

De eerste drie maatregelen moeten ervoor zorgen dat diesel niet meer bevoordeeld wordt via een fiscaal gunstregime van lage brandstofaccijnzen, subsidies of belastingaftrek. De versnelde invoering van de EURO 6 dieselwagens moet ervoor zorgen dat er zo snel mogelijk meer wagens op de markt komen die minder stikstofoxiden uitstoten.

Diesels veroorzaken meer fijn stof en stikstofoxiden. Stikstofoxiden zorgen voor verzuring en indirect ook voor de vorming van fijn stof dat nefast is voor de volksgezondheid. De voorgestelde maatregelen staan dan ook allemaal al sinds vele jaren op het verlanglijstje van BBL.

Bruno Van Zeebroeck

~ Actueel ~

Alles begint met resource efficiëntie

Vorige week vond het jaarlijkse forum plaats van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO). Het centrale thema was "resource efficiëntie in het kader van duurzame ontwikkeling".

Niet echt sexy, maar wel een bijzonder strategisch thema. De FRDO had enkele topsprekers kunnen strikken, waaronder Europees Commissaris voor het milieu, Janez Potočnik.

De sprekers maakten eensgezind duidelijk wat nu resources precies zijn. Resources zijn namelijk meer dan dan enkel (fossiele) grondstoffen, afval of materialen. Zo zijn lucht, water, ruimte, bodem, ecosystemen en biodiversiteit ook resources.

Meten om te weten en te beheren. Daarom wordt nu onder andere door de Europese Commissaris geopperd om het gebruik van resources te meten op Europees en lidstaat niveau. Dat is de opstap om doelstellingen vast te leggen. Naar analogie van de 20/20/20 klimaatdoelstellingen, kunnen er dan ook gerichte resource reductiedoelstellingen worden gedefinieerd.

Efficiënter omgaan met onze resources staat gelijk aan het moderniseren of vergroenen van onze economie en maatschappij. Een grote uitdaging ligt in het coherent en consistent beleid dat op alle niveaus moet gevoerd worden. Resource efficiëntie is niet enkel een milieuthema, maar eveneens een landbouw, energie, innovatie, cultuur en industrieel thema. Complexiteit troef. Maar de voordelen zijn groot zowel op individueel als op maatschappelijk niveau.

Dit is geen losstaand thema dat bovenop of naast alle andere prioriteiten komt te liggen. Inefficiënt verbruik van resources ligt namelijk mee aan de basis van zowel klimaatverandering als biodiversiteitsverlies. Met resource efficiëntie pak je de problemen aan de bron aan.

Vakbonden en werkgevers delen de mening dat het thema van dit forum van strategisch belang is. De concrete ommezwaai in onze manier van produceren en consumeren en de verwachte veranderingen voor werknemers die resource efficiëntie met zich mee brengt, roepen al heel wat meer vragen op.

Kristof Debrabandere

~ Actueel ~

Beleidssymposium over bosuitbreiding in Vlaanderen

Het blijkt nog steeds niet te vlotten met de beloofde bosuitbreiding in Vlaanderen. Uit een gedetailleerde inventarisatie van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen, blijkt dat de cijfers van de overheid de situatie op het terrein veel te rooskleurig voorstellen. Van de beloofde 4.810 hectare stadsbossen uit de visiedocumenten van de Vlaamse overheid is er amper 815 hectare gerealiseerd.

Ondertussen is 2011 door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van de Bossen. Daarom organiseren Natuurpunt, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV) en ARGUS op woensdag 11 mei in Brussel een beleidssymposium rond ecologische bosuitbreiding in Vlaanderen. Op dit symposium zetten ze op een rijtje waarom bossen en duurzaam bosbeheer absoluut noodzaak zijn, wat de hinderpalen zijn die bosuitbreiding in de weg staan en hoe we die hinderpalen kunnen wegwerken. Ook zal minister Schauvliege het Vlaamse beleid toelichten in een panelgesprek.

Deelname is gratis, maar inschrijven is wel verplicht. Het volledige programma, link naar het inschrijvingsformulier en andere praktische informatie vind je hier.

Erik Grietens

~ Ook dat nog ~

Goed nieuws van de detergentenfederatie

Deze week werd met fanfare de sectorovereenkomst tussen Minister Maignette en DETIC, de Belgische federatie van (voornamelijk) schoonmaakmiddelen, ondertekend. Het ambitieniveau van de overeenkomst springt in het oog. Zo belooft de sector dat 10% van de op de markt gebrachte schoonmaakproducten ecologisch zullen zijn... tegen 2019! Als DETIC aan dit tempo vergroent, hebben ze een volledig ecologisch productgamma in het jaar 2107. Men kan zich al een krantenkop op 8 april 2107 inbeelden: China heeft uitvalsbasis op planeet Mars geopend, en DETIC heeft eindelijk haar productaanbod vergroend. Dit initiatief bewijst dat top-down productbeleid veel effectiever is om het productaanbod te vergroenen. Zo heeft Europa de verkoop van gloeilampen verplicht uitgefaseerd, zonder 96 jaar te wachten.

Kristof Debrabandere

Wijzig uw abonnementsgegevens op bondbeterleefmilieu.be.

© Copyright BBL 2011